

แรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและความมี
เสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา
ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วุฒิชัย ชูชาติ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการตัดสินใจทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนของ นักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานหา รายได้พิเศษนอกเวลาเรียนของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา กลุ่ม ตัวอย่าง คือ นักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่ทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน จำนวน 400 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสองค่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงในการทำงานหารายได้พิเศษมากจากการต้องการใช้ เวลาให้เป็นประโยชน์ และเพื่อเพิ่มความพอเพียงด้านการเงินไว้ใช้สำหรับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนา ทักษะความสามารถและความรับผิดชอบเพื่อให้การพึ่งพาตนเองได้ จะต้องมีรายได้ไว้ใช้ในการร่วมกิจกรรม กับเพื่อนๆ และแบ่งเบาภาระครอบครัว โดยมีคุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียนที่ มีอิทธิพลต่อ แรงจูงใจในการทำงาน ในด้านของ วันที่ทำงาน ช่วงเวลาของการทำงาน และจำนวนชั่วโมงในการทำงาน ที่ มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเลือกทำงานหารายได้ระหว่างเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: แรงจูงใจในการทำงาน, รายได้พิเศษ ระหว่างเรียน, นักศึกษา อาชีวศึกษา

**Working Motivation to Earn Extra Income While Studying for Sufficiency and
Financial Stability of Students in Vocational Institutions
In Hat Yai District, Songkhla Province**

Wuttichai Chuchat

ABSTRACT

This research has the objective to study the motivations for deciding to work part-time outside of school hours among students in vocational education institutions. In Hat Yai District, Songkhla Province, classified according to personal factors and to study the relationship between the characteristics of part-time work during study that affect the motivation to work to earn extra income outside of school hours of students in vocational education institutions. In Hat Yai District, Songkhla Province, the sample group was vocational education students. In Hat Yai District, Songkhla Province, there were 400 people who worked for extra income while studying. Data were collected using questionnaires. Analytical statistics include percentage, mean, standard deviation. Comparing two averages One-way analysis of variance.

The results of the research found that most students are motivated to work to earn extra income from wanting to use their time beneficially. and to increase financial sufficiency for daily living expenses, to develop skills, abilities, and responsibilities in order to be self-reliant. You will have income to use in participating in activities with friends. and lighten the family burden with the characteristics of special work during study at Influences work motivation in terms of working days and working hours. and the number of hours worked That influences the motivation to choose to work and earn money while studying. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Work Motivation, Extra Revenus-eared, Vocational Students

ความสำคัญของปัญหา

โดยทั่วไปนักศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 17-23 ปี เป็นช่วงสิ้นสุดของการเป็นวัยเด็กและเข้าสู่วัยรุ่นก่อนข้างมีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มสังคมเห็นได้จากการที่บุคคลนั้นได้รับความเชื่อมั่นหรือไว้วางใจให้ทำหน้าที่หรืองานต่างๆ การเป็นวัยรุ่นสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของเสรีภาพที่ได้รับจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง สิทธิตามกฎหมาย ความสามารถในการตัดสินใจในบางเรื่องโดยไม่ต้องขอความยินยอม มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างชัดเจน คือ อยากเด่น อยากเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง ชอบทำกิจกรรม อยากให้สังคมยอมรับ

ปัญหาหนึ่งที่นักศึกษามักประสบนอกจากปัญหาด้านการเรียนแล้ว คือปัญหาด้านลักษณะการใช้จ่าย นักศึกษามักมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย อย่าง เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าหอพัก ค่าอาหารและเครื่องดื่ม งานสังสรรค์ ค่าเครื่องสำอาง เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ซึ่งบางครอบครัว ผู้ปกครองของนักศึกษาอาจมีสภาพทางการเงินอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับต่ำ จึงทำให้นักศึกษาประสบปัญหาด้านการเงินได้ ประกอบช่วงชีวิตของวัยรุ่นในช่วง 17-23 ปี เป็นช่วงที่วัยรุ่นกำลังก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่และต้องการที่จะพิสูจน์ตัวเอง ชอบความท้าทาย รักสนุก ชอบความเป็นอิสระเสรี หรือต้องการเรียนรู้ประสบการณ์นอกห้องเรียน นักศึกษาจึงมองเห็นช่องทางเพื่อตอบสนองความต้องการด้านต่างๆ ของตนเองได้คือ การหารายได้เสริมจากการทำงานพิเศษระหว่างเรียน หรือการทำงานในช่วงเวลาว่าง ตัวอย่างเช่น นักศึกษาบางคนก็หางานทำในช่วงปิดเทอม เป็นต้น ซึ่งนักศึกษาแต่ละบุคคลย่อมมีการเลือกทำงานที่ต่างกันออกไป ได้แก่ เลือกตามความสนใจหรือความถนัดของตน เลือกเพราะตามเพื่อน เลือกเพราะต้องการหารายได้พิเศษ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการทำงานคุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียนของการทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการตัดสินใจทำงานพิเศษนอกเวลาเรียนของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษนอกเวลาเรียนของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1: ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและควมมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2: คุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียน มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและควมมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

สำหรับงานวิจัยนี้ ใช้หลักการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Multi-stage sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มเลือกวิทยาลัยอาชีววะ ในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มาเป็นกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 ใช้แบบสอบถาม โดยมีคำถามคัดกรอง ในการสุ่มประชากรตัวอย่างจากสถานศึกษาเฉพาะ นักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่ทำงานพิเศษระหว่างเรียนเท่านั้น โดยผู้ศึกษาวิจัยจะพิจารณาตามความสะดวกของประชากรตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย 3 ปัจจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา สถานที่พัก ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษารายได้ของครอบครัว
2. คุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียน ได้แก่ ประเภทงานที่ทำ สถานประกอบการทำงาน วันที่ทำงาน ช่วงเวลาที่ทำงาน รายได้จากการทำงาน จำนวนในการทำงานชั่วโมงต่อวัน การตัดสินใจในการเลือกทำงาน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ แรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและควมมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัด

สงขลา ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการเงิน ด้านพัฒนาทักษะและความสามารถ และ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนและครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและควมมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก เนื้อหาของแบบสอบถาม 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม (Screening Questions) ที่ทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สถานที่พัก และ รายได้ของครอบครัว จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของงานพิเศษที่นักศึกษาทำระหว่างเรียน ได้แก่ ประเภทของงานพิเศษ สถานที่ประกอบการทำงาน วันที่ทำงาน ช่วงเวลาของการทำงานพิเศษ รายได้ที่ได้รับจากการทำงาน จำนวนชั่วโมงงานที่ทำ และการตัดสินใจในการเลือกทำงาน จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษเพื่อที่จะพิจารณาว่าในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการทำงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการเงิน ด้านพัฒนาทักษะและความสามารถ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนและครอบครัว จำนวน 20 ข้อ ได้แก่

1)	ด้านการศึกษา	จำนวน 5 ข้อ
2)	ด้านการเงิน	จำนวน 5 ข้อ
3)	ด้านพัฒนาทักษะและความสามารถ	จำนวน 5 ข้อ
4)	ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนและครอบครัว	จำนวน 5 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการรวบรวมข้อมูลสำหรับวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและควมมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้มาจาก 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

จากการแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ให้กับนักศึกษาอาชีวะในเขตพื้นที่เทศบาลนครหาดใหญ่ ในช่วงระยะเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่ส่งผลต่อกระบวนการในการตัดสินใจ

1.2) สร้างแบบสอบถามจากกรอบแนวคิดและสมมุติฐานที่เกี่ยวข้อง

1.3) พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม และชุดคำถามที่ใช้วัดตัวแปร

1.4) นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความชัดเจนเข้าใจง่ายและ ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.5) ระบุนิยามศัพท์เฉพาะอธิบายความหมาย ของนิยามศัพท์เฉพาะในแบบสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้เข้าใจถึงความหมายเฉพาะโครงการวิจัยในครั้งนี้

1.6) แจกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400

1.7) นำกลับมาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลทางสถิติต่อไป

2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ได้ทำการค้นคว้า รวบรวมเอกสาร และแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการต่าง ๆ รวมถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้ทำวิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

2.1) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสอบถาม

2.2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

2.3) เรียงเครื่องมือขึ้นให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์

2.4) นำเครื่องมือที่ได้ไปทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการศึกษา โดยทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้จำนวน 40 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจตรงกันในข้อคำถามต่าง ๆ แล้ววัดความสม่ำเสมอสอดคล้องภายใน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

- ร้อยละ (Percentage)

- ค่าเฉลี่ย (Average)

- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test)

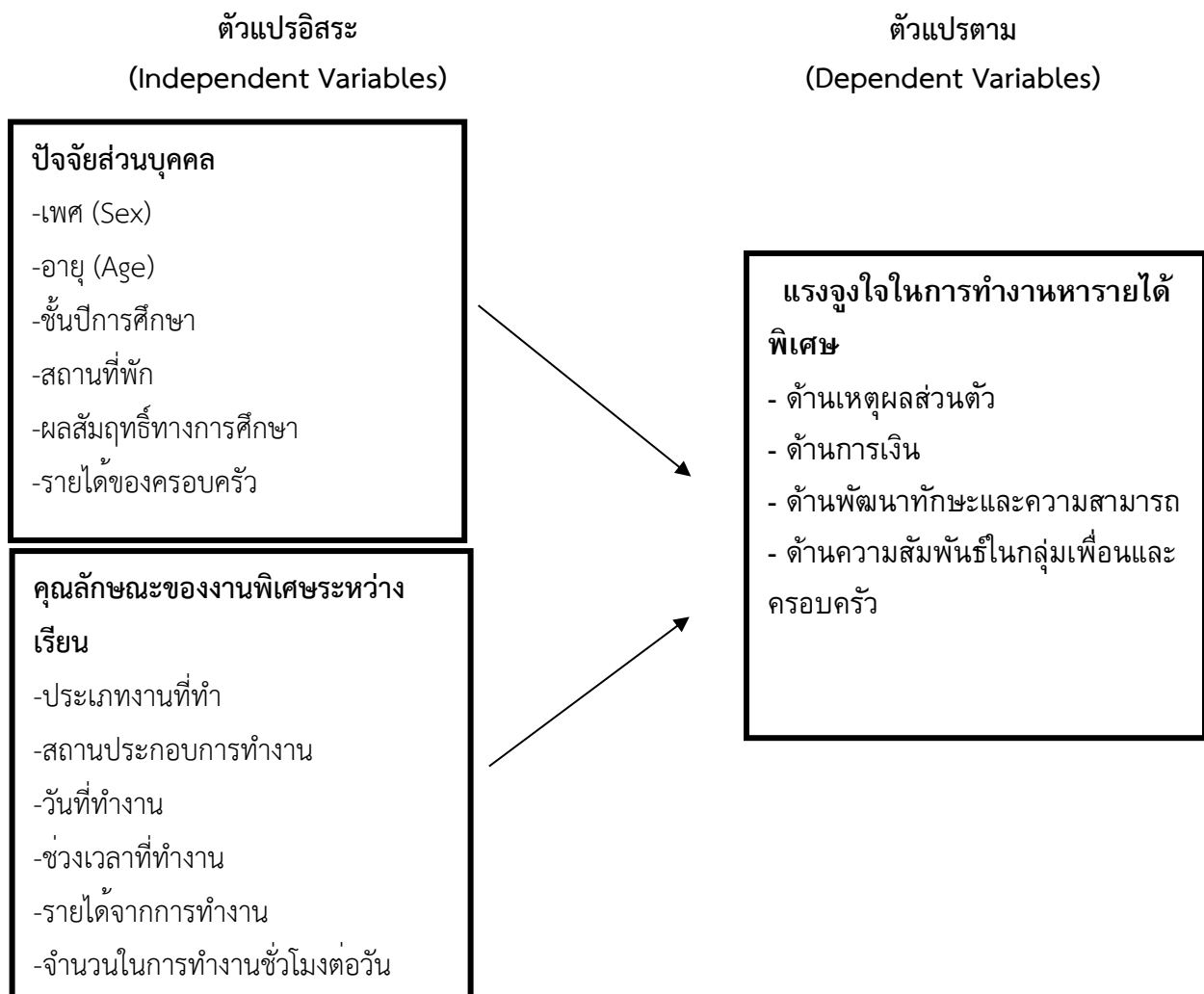
3 สถิติทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

- สถิติทดสอบเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 3 กลุ่มขึ้นไป

One-way ANOVA (F-test)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

แรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและควมมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา สถานที่พัก ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และรายได้ของครอบครัว วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.75 เพศชาย จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 เพศทางเลือก จำนวน 37 คน คิดเป็นจำนวนละ 9.25 ตามลำดับ

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 21 ปีขึ้นไปจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.25 รองลงมา ได้แก่ อายุ 19 - 20 ปีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 อายุ 17 - 18 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และอายุ 15 - 16 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ

ชั้นปีการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมา ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (เกรดเฉลี่ย) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ย 3.01 ขึ้นไป จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมา ได้แก่ เกรดเฉลี่ย 2.51 - 3.00 มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.75 เกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.50 มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างใดที่มีเกรดเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.00 ตามลำดับ

สถานที่พัก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ บ้านตัวเอง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 รองลงมา ได้แก่ หอพัก (ของเอกชน) จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.25 บ้านเช่า จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และ หอพัก (ของวิทยาลัย) จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ตามลำดับ

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ครอบครัวมีรายได้ อยู่ที่ 20,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.25 รองลงมา ได้แก่ มีรายได้ 10,000 - 15,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 รายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 และมีรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียน ของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประเภทงานที่ทำ สถานประกอบการทำงาน วันที่ทำงาน ช่วงเวลาที่ทำงาน รายได้จากการทำงาน จำนวนในการทำงาน (ชั่วโมงต่อวัน) และการตัดสินใจในการเลือกทำงาน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ผลการวิเคราะห์

ประเภทงานพิเศษที่ทำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานเป็นพนักงานให้บริการ (Part Time) จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 รองลงมาขายของออนไลน์ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 พนักงานส่งอาหาร (Part Time) จำนวน 32 คน คิดเป็นจำนวนละ 8.00 พนักงานแคชเชียร์ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 และ อื่นๆ เช่น ฟรีแลนซ์ แอดมินเพจ พนักงานห้างสรรพสินค้า พนักงานขายของที่ตลาดต่าง ๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นจำนวนละ 2.75 ตามลำดับ

สถานประกอบการทำงานพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานที่ร้านอาหาร หรือ ร้านอาหาร Fast food จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมาทำงานที่บ้านหรือที่หอพัก จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 อื่น ๆ เช่น ตลาดกรีนเวย์ ตลาดเปิดท้าย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ร้านสถานบันเทิง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 และ ร้านสะดวกซื้อ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ตามลำดับ

วันที่ทำงานพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานพิเศษ ทำทุกวัน จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 58.75 รองลงมาทำเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 วันจันทร์-วันศุกร์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 อื่น ๆ เช่น พนักงาน (Part Time) จะสับเปลี่ยนวันหยุดอาทิตย์ละหนึ่งวัน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และทำเฉพาะวันหยุดพิเศษ เช่น วันหยุดชดเชย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

วันที่ทำงานพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานพิเศษช่วงเวลา อื่นๆ (ทำงานไม่เป็นเวลา) จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 รองลงมาช่วงเวลา 16.01 - 20.00 น. จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.25 ช่วง 20.01 - 23.00 น. จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 ช่วงเวลา 08.00 - 12.00 น. จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 และช่วงเวลา 12.01 - 16.00 น. จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

รายได้ที่ได้รับจากการทำงานพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ ต่ำกว่า 8,000 บาท จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25 รองลงมา 8,000 - 10,000 บาท จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 10,001 - 12,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 12,001 - 15,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 และมีรายได้มากกว่า 15,001 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ

จำนวนชั่วโมงในการทำงานพิเศษ (ชั่วโมง/ต่อวัน) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานพิเศษ 5 - 6 ชม. จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.75 รองลงมา 7 – 8 ชม. จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 3 – 4 ชม. จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 และ 1 – 2 ชม. จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75 ตามลำดับ

วิธีการตัดสินใจในการเลือกทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพื่อนที่ทำอยู่ก่อนแล้วแนะนำจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 รองลงมาสอบถามข้อมูลจากทางร้านโดยตรง จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.25 ทราบประกาศจาก Website บริการจัดหางาน บริษัทจัดหางาน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 บอร์ดประกาศตามที่ต่างๆ/ใบปลิว จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 และ อื่น ๆ เช่น กิจการของครอบครัว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ

การวิเคราะห์แรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและความมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการเงิน ด้านพัฒนาทักษะและความสามารถ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน และครอบครัว วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยภาพรวมและรายด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ที่ 4.51 โดยมีค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ทั้งหมด 4 ด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านพัฒนาทักษะและความสามารถ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ที่ 4.64 รองลงมาคือ ด้านการเงิน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ที่ 4.58รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนและครอบครัว โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ที่ 4.47 และด้านเหตุผลส่วนตัว โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ที่ 4.37 ตามลำดับ

การอภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1: ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและความมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา จากการศึกษ พบว่า นักศึกษาที่ทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน มีแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคล อายุ ชั้นปีการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (เกรดเฉลี่ย) สถานที่พัก รายได้ของครอบครัวต่อเดือน เป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่ได้ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียนโดยตรง ทำให้แรงจูงใจในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายปณิต ดอกดวง (2561) งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชน บริษัทโทรคมนาคมแห่งหนึ่ง ตำบลโคกกรวด จังหวัดนครราชสีมา พบว่า อายุ ระดับการศึกษา

สถานภาพการสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจการทำงานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางบริษัทมีนโยบายและการบริหารงานที่เท่าเทียมกันทุกคน บริษัทมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนโดยการประเมินผลจากความสามารถการทำงานรายบุคคล

และจากการศึกษา พบว่า นักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม เพศ ที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ แสดงให้เห็นถึงทัศนคติและความสนใจในการหารายได้พิเศษที่แตกต่างกัน ตามความเหมาะสมของอาชีพ หรือสายงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคมน โภคะธีรกุล, วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย, ดารินทร์ โพธิ์ตั้งธรรม และญาณวุฒิ ผุ่งทองเจริญ (2562) งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ในจังหวัดนครปฐม พบว่า ผลกระทบจากการทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ในจังหวัดนครปฐม ปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกัน ย่อมมีความแตกต่างในเรื่องความพร้อม ทัศนคติในการทำงาน แตกต่างกันไป ในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัย ชุตติกาญจน์ วงศ์บาตร (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาในกลุ่มสายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2556 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ความรับผิดชอบ ความอดทน ความกระตือรือร้น และทักษะการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาที่มีลักษณะเหล่านี้ จะมีความตั้งใจในการทำงาน อดทนต่อการทำงานหนัก มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

สมมติฐานที่ 2: คุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียนที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและความมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษมากจากการต้องการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และเพื่อเพิ่มความพอเพียงด้านการเงินไว้ใช้สำหรับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถและความรับผิดชอบเพื่อให้การพึ่งพาตนเองได้ จะต้องมีรายได้ไว้ใช้ในการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ และแบ่งเบาภาระครอบครัว โดยมีคุณลักษณะของงานพิเศษระหว่างเรียนที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงาน ในด้านของ วันที่ทำงาน ช่วงเวลาของการทำงาน และจำนวนชั่วโมงในการทำงาน ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเลือกทำงานหารายได้ระหว่างเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤดี สุวรรณรัตน์ และคณะ (2564) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ พบว่า แรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาเพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายส่วนตัว เป็นแรงจูงใจที่สำคัญของนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าหนังสือ เป็นต้น ซึ่งต้องใช้เงินจำนวนมาก การทำงานหารายได้พิเศษจึงเป็นช่องทางหนึ่งในการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายส่วนตัว ไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัย นุชนาถ ช่วยหวัง, จุไรรัตน์

ปนแก้ว, พรรณวดี ขำจริง และลลิตา ภคเมธาวิ (2560) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน Part Time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต” พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ต้องการช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัวส่งผลต่อการทำงาน มีความพยายามที่จะหาเงินเองส่งผลต่อการทำงาน part time เพื่อที่จะไม่รบกวนครอบครัว นักศึกษาต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ส่งผลต่อการทำงาน part time ไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัย วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริตริง และภาณุพงศ์ ลิ้มปนะวงศานนท์ (2564) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานพิเศษของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา พบว่า แรงจูงใจในการทำงานพิเศษของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มาจากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการทางกายภาพ (ความต้องการในการใช้จ่ายส่วนตัว) และความต้องการความปลอดภัย (ความต้องการในการช่วยเหลือครอบครัว) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Maslow's hierarchy of needs ไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัย Zhang, Guo, Fang และ Liu (2019) งานวิจัยเรื่อง "The Motivations of International Students to Work Part-Time in the United States" ที่พบว่า แรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาต่างชาติในสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว ประสบการณ์การทำงาน และทักษะชีวิต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา แรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เพื่อความพอเพียงและความมีเสถียรภาพด้านการเงินของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้เสนอแนะดังนี้

(1) จากการศึกษา พบว่า วันที่ทำงาน ช่วงเวลาของการทำงานพิเศษ มีอิทธิพลแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ดังนั้น สถานศึกษาควรพิจารณา ด้านการลดภาระงานจากโรงเรียน(การบ้าน) โดยส่งเสริมการเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่ทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียนทำกิจกรรมขณะเรียนแทน เพื่อช่วยลดอุปสรรคในด้านของการพักผ่อนของนักศึกษา

(2) จากการศึกษา พบว่า วิธีการตัดสินใจในการเลือกทำงาน มีอิทธิพลแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ดังนั้น สถานศึกษาควรพิจารณาจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะการทำงานที่จำเป็น เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา เพื่อให้ศึกษามีทักษะในด้านของการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

(1) ผู้ที่นำรายงานวิจัยฉบับนี้ไปประกอบการวิจัยครั้งต่อไปควรที่จะเพิ่มปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เช่น ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

(2) งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ซึ่งยังไม่ค่อยมีผู้ทำวิจัยหัวข้อนี้มากนัก ดังนั้นอยากให้ผู้ที่กำลังหาหัวข้อ/สิ่งที่สนใจ ที่จะศึกษา อยากริเชิญชวนให้มาศึกษาในหัวข้อนี้เพิ่มมากขึ้น

(3) ควรมีการศึกษาข้อมูลอย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรม เนื่องจากในแต่ละปีบริบทของนักศึกษาอาชีวศึกษานั้นมีความแตกต่างกันมากขึ้น

บรรณานุกรม

กัลยา แสงอร่าม และคณะ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

ชุตติกาญจน์ วงศ์บาตร. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษากลุ่มสายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นุชนาท ช่วยหวัง, จุไรรัตน์ ปนแก้ว, พรรณวดี ขำจริง และลลิตา ภคเมธาวี. (2560). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน Part Time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

ปณิต ดอกดวง. (2561). ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชน บริษัทโทรคมนาคมแห่งหนึ่ง ตำบลโคกกรวด จังหวัดนครราชสีมา.

กัญญาภักดิ์ เพ็ชรคง. (2562). ความคาดหวังต่อแรงจูงใจในการทำงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรเพชร บุตรดี. (2563). อิทธิพลของแรงจูงใจในการทำงานที่มีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม.

พัชรินทร์ กลายสุวรรณ. (2560). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทไฮเวย์จำกัด.

ภคมน โภคะธีรกุล วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย ดารินทร์ โพธิ์ตั้งธรรม และณัฐณัฐ ฝูงทองเจริญ. (2562). ผลกระทบจากการทำงานพิเศษนอกเวลาเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ในจังหวัดนครปฐม

วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริรัง และภาณุพงศ์ ลิ้มปนะวงสานนท์. (2564). แรงจูงใจในการทำงานพิเศษของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา

วัลลี พุกโสม. (2564). อิทธิพลของบทบาทการทำงาน กระบวนการทำงาน และแรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา.

A. M. W. Wong & S. W. S. Chan. (2016). Motivations for part-time work among vocational students.

K. A. Wong & C. M. H. Chan. (2017). Motivation of part-time employment among vocational students.

Lee, Kim & Lee. (2022). Working Part-Time While Studying: Motivations and Challenges of International Students.

S. G. B. Taylor, E. A. Williams & M. A. Watson. (2021). Part-time employment among vocational education and training students: A systematic review

Zhang, Guo, Fang & Liu (2019). The Motivations of International Students to Work Part-Time in the United States